

GILLET VÅREN 2016

Tidskrift för Carlstads-Gillet Årgång 25 Nr 29

OBS! Innehåller inbjudan till Vårgillet 2016!

Gillesmedlemmar!

Först nu, när vårsolen börjar titta fram, har det informationsblad som Carlstads-Gillet medlemmar tidigare fått runt årsskiftet, skickats ut. Som synes i en utökad tappning och dessutom i färg. Efter diskussioner som förts i rådet, är ambitionen att informationsbladet i fortsättningen ska komma ut i månadsskiftet februari/mars och den mer omfattande medlemstidskriften i början av hösten.

2015 blev ett intensivt år med artiklar om stadsbranden 1865 och föredrag om gamla Karlstad. Gillet har dessutom skrivit inlagor till Karlstads kommun om byggnader på Herrhagen, kvarteret Fenix vid Sundstabron, Sundsta torg och inte minst Gamla Wermlandsbanken.

Med hjälp av Erik Bonde har vi skapat en gemensam grafisk profil, som han presenterar och visar prov på på sista sidan i detta informationsblad. Ett varm tack till Erik Bonde! Nu ska vi gå igenom alla skrivelser som lämnar Gillet så att dessa får ett enhetligt utseende.

I detta vårnummer berättar vi också om den digra insats som Ulf Lagerbeck och Bengt Johansson lagt ned i Carlstads-Gillet. I 13 år har de träffats i stort sett varje vecka för att sortera och katalogisera foton som Gillet fått som gåvor. Fantastiskt!

Dessa bilder håller nu på att digitaliseras för att sedan läggas upp på en databas i Gillets egen regi. Genom vår hemsida ska de därefter bli möjliga att

ta del av. Det har också tagits fram en policy för hur våra digitala bilder får användas. Den finner ni här i tidningen och den kommer även att läggas ut på hemsidan.

För att minska våra kostnader och arbete med utskick kommer vi fortsättningsvis att kalla till våra gillen genom inbjudan i vår- och höstnumren av våra medlemsblad/tidskrifter. Alltså två gånger per år, vilket blir de enda utskicken som görs med vanlig post. I tidskriften som kommer ut på hösten kommer betalning av medlemsavgiften att utannonseras. I mittuppslaget av detta blad återfinns kallelsen till 2016 års vårgille.

Här finns även annan angelägen föreningsinformation. Vi i rådet vore väldigt tacksamma om de medlemmar som har mejladress och tillgång till internet talar om det för oss. Då kan vi på ett enkelt sätt hålla kontinuerlig kontakt med er alla.

Vi planerar även att uppmärksamma våra medlemmars högtidsdagar från 50 till och med 75 år med några rader i våra skrifter medan separata gratulationskort liksom tidigare kommer att skickas ut beträffande högtidsdagar från 80 år och uppåt.

Gillet har kunnat disponera ett förråd i bottenplanet av Gamla Wermlandsbanken. Det har vi inte tillgång till längre. Några av oss har röjt och flyttat över saker till vårt kontor på andra våningen. En del av det som fanns i förrådet har slängts och vi skall gå igenom vad som finns i

kontoret, registrera det och eventuellt slänga en del. Vi har köpt en bokhylla, som kommer att rymma en hel del av våra skrifter och vi planerar att köpa en hurts att förvara tavlor i. Vi kan ju inte sätta upp allt på väggarna! En del grafiska blad kommer vi att ta ur ramarna för att kunna förvara dem på ett bättre sätt.

Vårt kontor i Gamla Wermlandsbanken kan inte låsas, eftersom det är en utrymningsväg. Vi har ett bankvalv i direkt anslutning till rummet och detta kan vi låsa. Här förvaras diverse värdefulla saker. För att kunna förvara nyckeln till bankvalvet på ett säkert sätt har vi köpt ett litet nyckelskåp med kodlås. Skåpet hängs upp på väggen i kontoret och vissa kommer att ha tillgång till koden.

I mån av tid kommer vi att använda Författarfonden till att göra intressanta skrifter på speciella teman. Tanken är att utnyttja tidigare material i form av föredrag eller artiklar och ställa samman dessa till skrifter, liknande dem som ingår i Gillets skriftserie. Vi tror att detta kan bli väldigt intressant material helt i linje med våra stadgar. För att kunna förändra Författarfonden kommer vi att ställa frågan vid gillesmöten.

Tack för fortsatt förtroende på åldermannaposten och väl mött på Vårgillet den 22 april!

Inger Berggrén
Ålderman

Nya medlemmar som invaldes på Höstgillet, från vänster: Britt Strandberg, Lennart Karlsson, Ingvar Ingvarsson, Fredrik Höglund, Linda Höglund, Harald Hedenlund och Ida Ahlfont. FOTO: GÖRAN ENGSTRÖM

Den förra äldermannen Monica Elgh utnämndes till hedersgillesmedlem.

Avgående rådsmedlemmarna Karl Axel Hjerdt, Erik Hellberg och Charlie Skoghäll avtackades med blommor och hedersgåva.

Första kvinnliga hedersgillesmedlemmen utnämndes

2015 blev första året på länge som Carlstads-Gillet höll både sitt vårgille och höstgille på Stadshotellet. Så kommer det troligtvis att bli under överskådlig framtid, då Gamla Wermlandsbanken, såsom framgått i media, kommer att bli en del av den nya Mercuriusgallerian som invigs i vår.

Höstgillet den 20 november inleddes med mingel i Vintermatsalen. Mötesförhandlingarna hölls i Franska matsalen, traditionsenligt med intag av nya medlemmar som första programpunkt

sedan äldermannen Inger Berggrén hälsat det hundratals medlemmar som samlats välkomna.

Avgående skrivaren Erik Hellberg redovisade rådsberättelsen för verksamhetsåret den 1 oktober 2014 till och med 30 september. Att diskutera möjligheten att ändra Gillets verksamhetsår så att det istället följer kalenderåret, var för övrigt en av punkterna som Inger Berggrén tog upp denna kväll. Det skulle både förenkla och är mera tidsenligt, framhöll hon. Ett förslag som rådet nu har klubbat igenom.

Skattmästaren Lennart Hellqvist, fördrog den ekonomiska berättelsen och kunde konstatera att: "Gillet redovisa-

de ett positivt resultat för verksamhetsåret 2014-2015, ett överskott med 6.405 kronor, trots ökade kostnader för tryck, hyra och IT-underhåll samt avskrivning av vissa fordringar. Överskottet kan huvudsakligen förklaras genom ett bidrag från Stiftelsen Gustav Fröding."

Inger Berggrén omvaldes som älderman på ett år och rådet beviljades ansvarsfrihet från verksamhetsåret. Nyval till rådet på två år gjordes av Barbro Brolinsson och Per Uppman.

Vid rådets konstituerande möte den 8 december valdes Barbro Brolinsson till ny skattmästare då Lennart Hellqvist tog på sig rollen som skrivare efter

Erik Hellberg och Per Uppman valdes till ny vice älderman.

I samband med höstgillet avtackades Erik Hellberg, vice äldermannen Karl Axel Hjerth och bisittaren Charlie Skoghäll för sina mångåriga och mycket förtjänstfulla insatser i rådet, sedan de samtliga avböjt omval, med blommor och Carlstads-Gillet hedersgåva, ett konstverk av Trämajoren Hans Tilly. Bildgruppens Bengt Johansson och Ulf Lagerbeck samt Göran Engström, som ansvarar för Gillets hemsida sedan 2003, hedrades också med Gillets hedersgåva som tack för sitt arbete.

Omval till rådet gjordes av Robert Warholm och Eva Lejrin på två år, lik-

som ekonomiska granskarna Börje Nygren och Klas Nerman med Kjell Mollstedt som ersättare, på ett år. Beträffande posterna som valdelegerade blev det omval på ett år av Torbjörn Joghed samt nyval av Cecilia Alte och Per Olov Myrin.

Monica Elgh, pionjär i egenskap av Carlstads-Gillet första kvinnliga älderman åren 2010-2014, utnämndes till hedersgillesmedlem på detta gille.

- Jag känner mig alldeles överväldigad, åren som älderman gav mig väldigt mycket och jag sätter stort värde på den här fina utmärkelsen, sa hon.

Förhandlingarna avrundades med ett uppskattat föredrag på tema "Karl-

stad förr och nu", som hölls av Inger Berggrén, där hon visade bildspel och drog paralleller till sina år som arkitekt och länsarkitekt i Värmland. Inför en engagerad publik höll hon även detta föredrag i samband med Kulturarvsdagen 2015 på Nöjesfabriken den 13 september, där Carlstads-Gillet fanns på plats.

Därefter tog Gillesmedlemmarna plats i Vintermatsalen där en välsmakande tre-rättersmeny, bestående av gravad älgfilé, halstrad röding och kaffe med kaka, serverades. Stämningen på topp med sång och trevlig samvaro!

Marie Aakre

GILLET

Tidskrift för Carlstads-Gillet
Nummer 29/
årgång 25/2016
Ansvarig utgivare
Inger Berggrén

Adressuppgifter
Carlstads-Gillet
c/o Karlstads kommun
G:a Wermlandsbanken
Tingvallagatan 13
651 84 Karlstad
054-15 84 09

carlstads-gillet@telia.com
www.carlstads-gillet.s.se
Kontaktperson
Lennart Hellqvist
Rosenborgsallén 7
652 30 Karlstad
0735-20 47 52

Redaktion
Redaktör:
Marie Aakre
0706-18 77 03
Layout & redigering:
Erik Bonde
0702-30 51 06

Tryck
Strokirk-
Knappen
i 500
exemplar

CARLSTADS-GILLET RÅD

Älderman: Inger Berggrén
Vice älderman: Per Uppman
Skrivare: Lennart Hellqvist
Skattmästare: Barbro Brolinsson
Arkivarie: Sven Wallin
Munskänk: Margareta Widstrand

Bisittare:
Marie Aakre
Anna Hedstrand
Eva Lejrin
Robert Warholm

Valdelegerade:
Torbjörn Joghed,
sammankallande,
Cecilia Alte och
Per Olov Myrin

VÅRGILLET

Arrangeras den 22 april. OBS! Glöm inte att anmäla dig. Inbjudan hittar du på sidan 5!

Nu är det dags för förnyelse

Årets första rådsmöte hölls den 12 januari 2016. Då introducerades det nya rådet med såväl nya medlemmar som nya befattningar för tidigare medlemmar i rådet.

Vi förde en diskussion om Gillets historia och dess framtid. Vi beslöt att det nu är dags för förnyelse och förändringar.

Det förlösande förslaget kom emellertid från vice äldermannen Per Uppman, som föreslog att vi skall erbjuda samtliga medlemmar i Gillet att få delge rådet sina tankar om eventuella förändringar.

Vi börjar alltså ett förändringsarbete redan nu. Det kommer att ta tid och vi är angelägna om att ni alla medverkar! Det gör ni genom att svara på vår enkät här intill.

Inger Berggrén

MEDLEMSenkät

1 Vilket anser du är den viktigaste uppgiften/målet för Gillet?

2 Hur skulle du vilja utveckla/vad vill du göra, för att Gillet skall nå just det målet?

3 Är du beredd att engagera dig genom att delta i en arbetsgrupp för att utveckla det du föreslår och hur ser du på hur en

sådan arbetsgrupp skall vara sammansatt?

4 Allmänt, hur vill du att Gillet skall formas framöver? Skriv ner dina tankar och idéer!

5 Vill du engagera dig i något av det arbete som redan sker i Gillet?

Skriv ner dina funderingar och mejla dom till:

carlstads-gillet@telia.com eller skicka dom i ett kuvert till:

Carlstads-Gillet, c/o Karlstads kommun, G:a Wermlandsbanken, Tingvallagatan 13, 651 84 Karlstad

Kort historik

Gillet är en organisation, som från början bildades för att rädda kvarteret Almen i centrala Karlstad. Kv. Almen räddades och efter hand har många andra byggnadsverk räddats genom viktiga insatser från Carlstads-Gillet.

Vid tiden för Gillets bildande såg samhället helt annorlunda ut än det gör idag. Bland annat när det gäller att bevara kulturhistoriska minnesmärken och byggnadsverk hade dessa inte samma lagstadgade skydd som de har nu.

Dock tror vi att vi även i framtiden måste göra vår röst hörd när det gäller till exempel användning av, för staden, intressanta och

karaktärsskapande byggnader. Detta gäller alla byggnader, gamla som nya. Begreppet nya byggnader är relativt – vad vi gör i dag är historia i morgon!

Att en stad utvecklas efterhand har vi alla erfarenhet och det är naturligt! Vi får inte tro att vi skall stoppa detta, men vi kan medverka till att det sker på ett, för alla parter, bra sätt.

I Gillets stadgar står även, enligt ovan, att vi skall ”genom sällskaplig samvaro uppliva minnet av märkligare tilldragelser och personligheter”. Detta har tolkats som att vi skall hålla Gillen, vilket också tas upp i stadgarnas §8.
Inger Berggrén

Utdrag ur Carlstads-Gillet stadgar

Gilletts uppgift är...

- att sprida kännedom om Karlstads historia.
- att väcka intresse för bevarande av stadens ur historisk, topografisk, konstnärlig eller kulturell synpunkt värdefulla minnesmärken och egenomligheter.
- att verka för tillgodoseende av historiska och konstnärliga krav vid stadens omdaning och utveckling.
- att genom sällskaplig samvaro uppliva minnet av märkligare tilldragelser och personligheter.

Så här ser vår nya bildpolicy ut

Carlstads-Gillet har ett stort antal bilder av olika kvalitet och beskaffenhet i sina samlingar.

Det kan vara glasplåtar, celloid-negativ, fotokopior eller andra typer av kopior och bilder. Med dagens mediala möjligheter är det angeläget att dessa bilder kan visas för en bredare allmänhet och därmed fullgöra det, som Carlstads-Gillet formulerat i sina stadgar, om att sprida kunskap om stadens historia.

Arkivansvarige rådsmedlemmen Sven Wallin har huvudansvaret för digitaliseringen och har hjälp av Börje Nygren och Karl-Fredrik Dahlström. Sedan tidigare finns en stor del av Gillets bilder på Sofi-databasen som handhas av Värmlandsarkiv. Denna bas kom-

mer alltså inte att utökas eftersom vi kommer att ha en egen databas.

När digitalisering sker, kommer det att eftersträvas att bilderna digitaliseras med bästa möjliga upplösning. Dock kommer de bilder som visas på Gillets hemsida att vara lågupplösta. Högupplösta bilder får beställas separat.

Gilletts råd, eller den rådet förordnat, ger tillåtelse till användande av bilder och att hämta bilder ur Gillets arkiv. Vid eventuella tveksamheter skall alltid diskussion föras med rådets bildansvarige.

Situationer beträffande olika typer av produktioner, som inte kunnat förutses här, behandlas från fall till fall i samråd med Gillets råd och anpassas om möjligt till policyn här till höger.

BILDPOLICY

§1 När bilder ur Carlstads-Gillet används skall källan anges.

§2 Bildmaterial, som arkiverats, får i princip inte avlägsnas från denna förvaring.

§3 Digitaliserade bilder finns tillgängliga via Carlstad-Gillet hemsida i form av lågupplösta bilder.

§4 Digitaliserade högupplösta bilder för utnyttjande i produktioner, kan beställas via hemsidan. Ersättningskrav från Carlstads-Gillet vid användande av bilder.

§5 I egna produktioner disponeras bilderna fritt, dock skall 6 exemplar av de skrifter som skall ingå i Gillets skriftserie, överlämnas till arkivarien. 5 av dessa arkiveras och det 6:e exemplaret tillfaller Gillets bibliotek.

§6 I kommersiella produktioner, främst böcker, som skall ingå i Carlstad-Gillet skriftserie, disponeras bilderna fritt, dock skall 11 exemplar överlämnas till Arkivarien. 5 av dessa skall arkiveras, ett skall tillfalla Gillets bibliotek och 5 får säljas av Gillet.

§7 I kommersiella produktioner skall Carlstads-Gillet ersättas enligt taxa från Bildleverantörernas Förening, BLF, eller motsvarande. 1 exemplar, av exempelvis en bok, skall överlämnas till Gillets bibliotek.

Carlstads-Gillet kallar och inbjuder medlemmar och en gäst till

Lagtima Vårgille 2016

fredagen den 22 april på Stadshotellet klockan 17.30

Tid	Plats	Program
17.30	Vintermatsalen	Baren öppnas
18.00	Franska matsalen	Inval av nya medlemmar, årsmötesförhandlingar, parentation
19.15	Franska matsalen	Professor em Mats Ekholm håller föredrag
20.00	Vintermatsalen	Baren är öppen igen
20.30	Vintermatsalen	Gillesmåltid. Förrätt: Löjromscheesecake Varmrätt: Ugnsbakad lax, honungsrostad potatis, saltrostade betor, hollandaise Kaffe och kaka

Anmäl dig och eventuell respektive senast 15 april om ditt deltagande av buffén till Lennart Hellqvist, tel. 0735-20 47 52 eller mejla till lennart.hellqvist@bredband2.com. Vi vill ha en anmälan även om du enbart tänker delta på årsmötet. Säg till om eventuell specialkost.

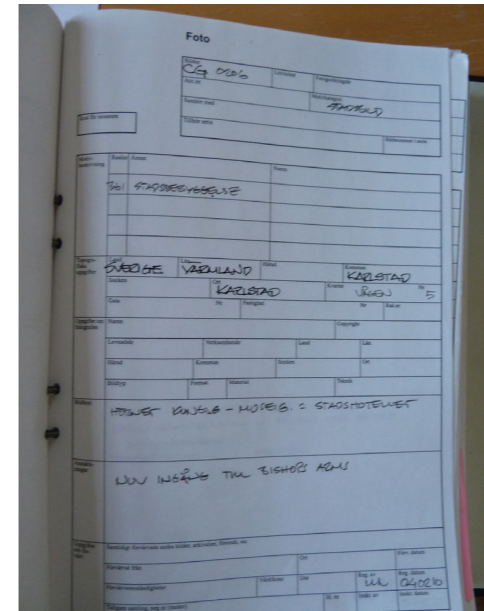
Betalning, 375 kronor exklusive dryck, för måltiden motses senast den 15 april till Gillets plusgiro 29 12 29-3.

Varmt välkomna!

◆ Så här mycket har det hunnit bli. Sedan 2003 har Ulf Lagerbeck och Bengt Johansson varje vecka varit sysselsatta med att arkivera bilder som skänkts till Carlstads-Gillet. Tusentals prydliga kuvert med identifierade bilder ryms i lådor som förvaras hos Värmlandsarkiv och nu håller på att digitaliseras genom Carlstads-Gillet's försorg.

FOTO: ERIK BONDE

Information kring varje bild ges i sådana här formulär som numreras och sätts i pärmar.

Gillesmedlemmarna Karl-Fredrik Dahlström och Börje Nygren har påbörjat arbetet med att digitalisera de arkiverade bilderna.

De arkiverar Gillets bilder

Sammanlagt omkring 4.000 fotografier, vykort och diabilder som skänkts till Carlstads-Gillet har blivit omsorgsfullt registrerade och arkiverade av Bengt Johansson och Ulf Lagerbeck. Hittills. För arbetet är inte slutfört.

Tre stora flyttkartonger fulla med lösa fotografier som skänkts till Gillet genom åren stod och "skräpade" i Carlstads-Gillet's förra lokal i Gamla gymnasiet på Lagberget mitt emot domkyrkan.

- Vi borde kanske komma igång och arkivera de här bilderna, sa Anders Blomquist, som var arkivarie i Gillet på den tiden. Det hade diskuterats i rådet att något måste göras.

Det berättar Bengt Johansson, som tillsammans med Ulf Lagerbeck varit, och fortfarande är, huvudpersonerna i detta digra arkiveringsprojekt som påbörjades 2003.

- Från början var vi en grupp på fem

personer som träffades en gång i veckan. Men upptäckte tämligen snart att vi behövde bilda en grupp till om vi skulle komma någon vart, berättar Bengt och Ulf.

Syrefria kuvert

Under några år fanns två bildgrupper med fem personer i varje som träffades varje vecka för att identifiera den stora mängden bilder med Karlstadsmotiv. Dessa bestod av:

Fotogrupp 1: Ulf Lagerbeck, Bengt Johansson, Olof Bylock, Bengt Högstrom, Gunnar Lundquist, Per Jan Wällgren och Anders Blomquist.

Fotogrupp 2: Hans Ericsson, Carl-Göran Elgh, Torsten Bergquist, Margareta Hallström, Rune Wisén, Karl-Edward Andeby och Hans Erwald.

Själva "grovjobbet", att se till så att bilderna hamnat i syrefria kuvert som försetts med text och numrerats enligt upprättade register, är det Bengt och Ulf som stått för.

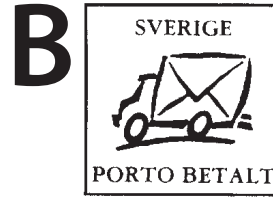
- Om man ska göra det riktigt seriöst ska det ju finnas en väldig massa sökord kopplade till varje bild och så jobbade vi i början. Men det tröttnade vi på, det fick räcka med grundläggande information, som gata, kvarter och personer, säger Ulf. Det sinkade oss väldigt i början när vi la in en massa detaljerad information kring varje bild.

- När vi trodde att vi började närma oss "botten", hittade vi minst tusen bilder till nere i djupaste valvet i Gamla Wermlandsbanken, flera album och en massa diabilder, berättar de.

Efter det tillkom ytterligare en stor bild donation. Fotografier efter amatörfotografen Lars Hellström som avled 2009 och som makan Irma Hellström skänkte till Carlstads-Gillet året därpå.

- En verklig kulturgärning, konstaterar Bengt. Cirka 400 bilder återstår att arkivera, så vi har nog jobb kvar att göra ett par år till.

Marie Aakre

Avsändare:
 Carlstads-Gillet
 c/o Karlstads kommun
 Gamla Wermlandsbanken
 651 84 Karlstad

Carlstads-Gillet

Grafisk profil

Typsnitt

Brödtext: Crimson Text

AaBbCcDdEeFfGgHhIiJjKkLlMmNnOoPpQq
 RrSsTtUuVvWwXxYyZzÅåÄäÖö
 123456789

Sans serif: Source Sans Pro

AaBbCcDdEeFfGgHhIiJjKkLlMmNnOoPpQq
 RrSsTtUuVvWwXxYyZzÅåÄäÖö
 123456789

Logotypen: Germania One

Färger

Två färger från Carlstads-Gillet's sigill används:

	Mörkröd	C: 25 M: 100 Y: 100 K: 25
	Orange	C: 15 M: 60 Y: 100 K: 0

Logotypen

På brevpapper:

Carlstads-Gillet

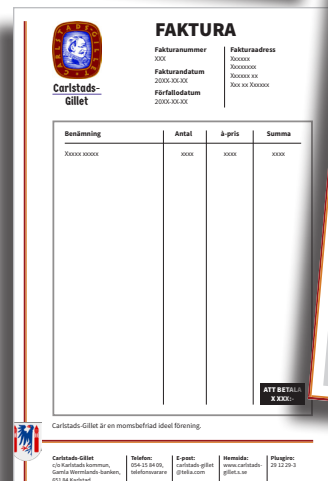
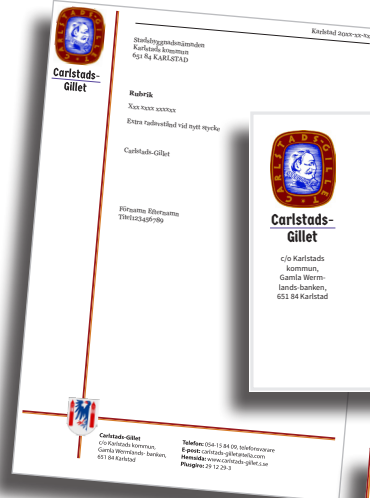

Då används även Karlstads stadsvapen

På inbjudningar, diplom med mera:

Carlstads-Gillet

Carlstads-Gillet's nya grafiska profil

Jag fick i uppdrag av rådet att göra en enhetlig grafisk profil för Carlstads-Gillet.

Arbetet pågår fortfarande, men ni kan här ovan se på ett ungefär hur det kan komma att se ut.

Själva "figuren" behöll jag, men bytte

typsnittet på logotypen till Germania One – ett, som jag tycker – har en modern frakturkänsla över sig. Jag tycker det passar till en anrik förening som nu håller på att förnya sig. Vad tycker ni?

De andra typsnitten som jag använder mig av är Crimson och Source. Och

anledningen till det är, förutom att de är snygga och har många olika vikter, att de är gratis, vilket kändes nödvändigt då det ska installeras på flera datorer. Typsnitt är dyrt!

Erik Bonde